

ПАГОНЯ

Чацвер
3 жніўня 2000 г.
№ 28 (475)
Кошт 70 рублёў

За ласку адплаціла ізалятарам

Жыхарка вёскі Абухава Гарадзенскага раёна Ш. ведала адназначна: яе дачка павінна вучыцца ў Гарадзенскім універсітэце. І хаця дзяўчына расце разумнай ды і ў атэстаце адзнакі неаблагія, аднак розум у Беларусі не заўсёды вырашальны, таму маці вырашыла перастрахавацца.

Выкладчык кафедры беларускай мовы дацэнт К., член прыёмнай камісіі ГрДзУ, таксама ведаў дакладна, што дачка грамадзянкі Ш. павінна вучыцца ў Гарадзенскім універсітэце. І хаця дзяўчына расце разумнай, без пэўнай дапамогі ў спісы студэнтаў можна і не трапіць.

Дапамогу выкладчык ацаніў у 350 даляраў ЗША. Ці то сума для грамадзянкі Ш. аказалася непад'ёмнай, ці то адчула яна раптам пакліканне да барацьбы з хабарніцтвам, ці можа проста грошай стала шкада, аднак Ш. не стала аддзячваць выкладчыку, а пайшла проста ў міліцыю.

У нядзелю, пасля 18 гадзін увечары, ля галоўнага корпусу універсітэта, як і дамаўлялася, Ш. прынесла грошы. К., які і думаць не мог пра такую «свіню» спакойна ўзяў пакунак. Больш ён не здолеў зрабіць і крока - яго ўжо моцна трымалі супрацоўнікі міліцыі.

Цяпер К. сядзіць у ізалятара часовага ўтрымання і чакае заканчэння следства.

Іван Паўлёнак

Фальшывыя грошы запаланілі Гродна

Практычна штодзённа, пачынаючы з 20 ліпеня, у Гродне выяўляюць фальшывыя грошавыя купюры наміналам 5 мільёнаў беларускіх рублёў.

За апошнія пяць дзён выяўлена 13 такіх падробак. Іх удавалася выявіць пры пераліку грошавой выручкі, што паступіла ў філіялы «Беларусбанка», «Аграпрамбанка», «Белпрамбудбанка» і «Белбизнесбанка». Толькі ў адзін дзень - 25 ліпеня - у Гродне выбрана з абароту чатыры такіх купюры і яшчэ некалькі - пры пераліку выручкі ў адным з магазінаў у Навагрудку. Ёсць падставы меркаваць, што збытам падробак у горадзе займаецца адзін і той жа чалавек або група пэўных людзей. Усе выяўленыя фальшывыкі наміналам 5 мільёнаў рублёў выраблены, як мяркуецца, метадам каларовага ксерокапіравання і маюць аднолькавы нумар.

Акрамя таго, за ліпень супрацоўнікамі міліцыі Гарадзеншчыны канфіскавана 1670 фальшывых даляраў, 100 нямецкіх марак і 105 тысяч беларускіх рублёў. Па фактах іх выяўлення ўзбуджана 35 крымінальных справаў.

Пакуль затрымаць людзей, якія займаюцца збытам фальшывак, не ўдаецца.

Ася Куніцкая

Гімалайскі мядзведзь у Гродне не пладзіцца

Гарадзенскі заапарк не здолеў «папоўніць штат» сваіх гадаванцаў гімалайскім мядзведзем. Камітэт па ахове прыродных рэсурсаў і навакольнага асяроддзя забараніў набываць гэтую жывёлу для нашага заапарка.

Прычына досыць трывіяльная. Экалагі палічылі, што ўтрымліваць мядзведзя ў маленькіх вальерах гарадзенскага заапарка будзе проста злччствам.

Нягледзячы на няўдачу з мядзведзем, у адміністрацыі заапарка ўсё ж спадзяюцца на пашырэнне. Існуе дамова, якая яшчэ, праўда, патрабуе ўгаднення на набывіццё ў Маскве сякой-такой дробязі: серабрыстых фазанаў, вьетнамскіх свінак.

Ул. інф.

4, 5 жніўня - пераменная воблачнасць, без ападкаў, вецер заходні, 3-8 м/с. Тэмпература паветра 4, 5 жніўня - уначы +10...+15, удзень +20...+25.

Святара закавалі ў кайданкі

Праваслаўны святар, рукі якога ссінелі ад заціснутых кайданкаў - гэта частая карціна часоў антыдухоўнасці і атэізму савецкай улады. Аднак, падобныя карціны даўно сталі практыкай існуючага беларускага рэжыму. Настаяцель Свята-Ефрасіннеўскага прыхода Беларускай Праваслаўнай Народнай Царквы Ян Спасюк яшчэ доўга будзе ўгадваць - «гэта былі дзеці сатаны». Але тое, што адбылося з ім у мінулую пятніцу з'яўляецца нават аб'явавага да рэлігіі чалавека.

Паводле словаў айца Яна Спасюка, у пятніцу з самае раніцы ён рыхтаваўся да службы ў царкве пасёлка Пагранічны Бераставіцкага раёну. Дарэчы, пабудова ўласнага будынка царквы яшчэ толькі ў планах, таму ролю храма выконвае пакуль што вялікі вайсковы намет.

Бліжэй да 9 гадзін раніцы, у храм увайшлі тры супрацоўнікі мясцовай міліцыі. Паводле словаў Спасюка, яны бесцэрмонна, не здымаючы галаўных убораў, скіраваліся ў алтар і запатрабавалі спыніць набажэнства. Свой загад матывавалі тым, што прыход не зарэгістраваны. Менавіта ў гэтым і ёсць галоўная «правіна» Яна Спасюка...

...Калі Спасюк адмовіўся спыніць набажэнства, міліцыянты сунулі яму ў твар судовае рашэнне (паводле словаў святара, ён не паспеў яго прачытаць) і загадалі праехаць у міліцыю. Бацькошка сказаў, што зробіць гэта, але толькі ў прысутнасці прадстаўнікоў мясцовай улады. У адказ міліцыянты закавалі яго ў кайданкі і паспрабавалі выпяцьнуць на вуліцу.

З дапамогай жанчын-прыхаджанак Спасюку ўдалося літаральна адбіцца ад міліцыі, пры гэтым міліцыянты неаднаразова кідалі яго на падлогу і, паводле ягоных словаў, разбілі алтар.

Святару ўдалося ўскочыць у машыну і скіравацца ў бок сваёй хаты. Раптам дарогу перагарадзіла міліцэйскі аўтамабіль, і незнаёмы палкоўнік міліцыі паспрабаваў «дастаць» бацькошку з машыны. Спрацавала сігналі-

коннае самаўпраўства. Тады супрацоўнікі крымінальнага вышуку, сярэд якіх назваў сябе толькі Іван Шпарко, па надуманых прычынах забралі пашпарт святара.

Увесь гэты час Ян Спасюк знаходзіўся ў кайданках. І толькі ў прысутнасці высокага міліцэйскага чыну святар ужо напрыканцы гэтай акцыі быў вызвалены ад ганебнага атрыбута.

Суботу і нядзелю Ян Спасюк з сям'ёй хаваўся ў Гродне. Вяртацца ў Пагранічны ён збяўся, паводле ягоных словаў, міліцыянты сказалі яму канкрэтна: «Мы цябе ўсё роўна пасадзім».

У панядзелак айцец Ян правёў прэс-канферэнцыю для журналістаў, дзе выказаў уласнае меркаванне наконт здзейснай міліцэйскай акцыі. Спасюк збіраецца ісці незалежным кандыдатам на выбары ў Палату Прадстаўнікоў, таму ён лічыць, што ўлады спрабуюць яго запалохаць. Аднак адступаць святы айцец не збіраецца.

Святар звярнуўся ў многія амбасады, праваабарончыя і міжнародныя арганізацыі з просьбай забяспечыць гарантыі бяспекі яму і ягонай сям'і.

«Тэрыторыі Беларусі я не пакіну, - запэўніў Ян Спасюк. - Хочуць пасадзіць, хай садзяць. Я сказаў супрацоўнікам спецслужбы: «Вам засталося толькі пусціць кулю ў лоб».

Па л. Мажэйка
На здымку: на Яна Спасюка надзяваюць кайданкі

Альтэрнатыва вертыкалі

«Мясцовае самакіраванне на Беларусі - традыцыі і сучаснасць. Досвед іншых краінаў, перспектывы рэфармавання». «Круглы стол» з такой назвай адбыўся ў сераду, 2 жніўня, у Гродне.

Ладзілі «круглы стол» Гарадзенская філія Фонда імя Льва Сапегі ды Беластоцкі Цэнтр грамадскай адукацыі «Польшча-Беларусь». Удзельнікамі імпрэзы, якая стала вынікам шэрагу навучальных семінараў, былі прадстаўнікі грамадскіх арганізацый вобласці.

Падчас «круглага стала» была распрацаваная рэгіянальная канцэпцыя па рэфармаванні і ўсталяванні мясцовага самакіравання.

Ці будзе ўзімку чарка са скваркаю?

Пакуль «тружанікі сяла» насуперак замаразкам, дажджу і ўраганам з усяе моцы б'юцца за ўраджай, ворагі народу прарочаць узімку карткавую сістэму і чэргі за хлебам. Каб даведацца пра сапраўдны стан рэчаў, ПАГОНЯ звярнулася з традыцыйным тэлефонным апытаннем да гарадзенцаў: Ці турбуюць Вас магчымая перабоі з прадуктамі і што асабіста Вы робіце, каб не галадаць узімку?

Ірына Данилюска, настаўніца:

- Голаду ня будзе пакуль працуюць фермеры ды і проста звычайныя людзі на вёсцы, лецішчах. Акрамя таго, у нас ёсць вельмі заможныя калгасы - Абухава, Кастрычніцкі, Дзяншыкова - яны нас выпягнуць. У іхніх крамах усё свежае, смачнае, кілбасы ў асартымэнце. Мо, на ўсходзе і будзе голад, а Гарадзеншчыне яшчэ і Захад дапаможа.

Ігар Банцар, прадпрымальнік:

- У нас у Гародні голаду ня будзе - мяжа з Расеяй далёка (усё ня вывезуць).

Ян Дамброўскі, намеснік дырэктара СП «Свідно»:

- Голаду не баюся. Ёсць жа рэзервы, нармальнае дзяржаўнае планаванне. Саюз з Расеяй павінен паўплываць. Вы толькі не падумайце, што я маскаль закаранелы - мне гэты саюз таксама не ўсыміхаецца. Так, крызіс будзе, інфляцыя, дабрабыт народа знізіцца, але голаду ня будзе. Што я асабіста для гэтага раблю? Спраўна плачу падаткі.

Цеця, школяр, перайшоў у шостую класу:

- А мы з сябрамі рыбы насушылі, прадаваць будзем. А калі есць хочацца - па гарадах можна палазіць, агуркоў, памідораў якіх пазбіраць. Во, у гэтым годзе вішнямі аб'еліся! Грушаў шмат будзе...

Мечыслаў Касцюк, старшыня камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванню Гарадзенскага аблвыканкама:

- З чаго б гэта нам галадаць? У нас ураджайнасць на 8 пэнтнераў большая чым у мінулым годзе. Закупам дызельнае паліва, у запасе ёсць 3-4 дні. Праўда, надой пакуль мінуюць, але выпасы ў добрым стане - паступова выйдзем на становішча паказчыкаў...

Марыя Іванаўна, пэнсіянэрка:

- Вам, маладым, працаваць больш трэба! Я вось ужо 12 банак агуркоў паставіла! Садавіны, гародніны хапае - у мяне ўсё на лецішчы расце. Старым жа шмат і ня трэба. Бульба свая, кавалак сала набудзем - зіму перажывем.

«Закрома Родины» аглядала
Юлія Дарашкевіч

Нелегалы кантралююць памежнікаў

Спробу незаконнага пераходу групай нелегальных мігрантаў беларуска-польскай мяжы спынілі дыяні памежнікі Гарадзенскага атрада.

Як паведамілі ў прэс-службе Дзяржаўнага камітэта памежных войскаў Беларусі, на адным з участкаў, кантралюемых Гарадзенскім памежтравам, памежнікі затрымалі групу з 26 грамадзянаў Афганістана, шасці в'етнамцаў і двух кітайцаў. Вядзецца разбор.

Варта адзначаць, што за мінулы месяц гэта ўжо чацвёртая спроба вялікіх груп нелегальных мігрантаў перасячы мяжу рэспублікі на польскім накірунку. Раней падобная актыўнасць назіралася на беларуска-ўкраінскай мяжы. Пераразмеркаванне намаганняў нелегальных мігрантаў памежнікі звязваюць з той абставінай, што надаўна на беларуска-польскай мяжы распацаўся дэмантаж электрасігналацыйнай сістэмы, і зараз парушальнікі спрабуюць высветліць, ці змянілася ад гэтага эфектыўнасць аховы мяжы.

Вячаслаў Будкевіч

3 жніўня 2000 г.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

Усебеларускі 3'езд рашуча выступіў за незалежнасць і суверэнітэт беларускай дзяржавы

29 ліпеня ў Менску адбыўся Усебеларускі 3'езд за незалежнасць. У яго працы прынялі ўдзел 1 360 дэлегатаў, якія прадстаўляюць усе рэгіёны краіны, шматлікія замежныя госці, амбасадары Украіны, Польшчы, Чэхіі, Францыі, супрацоўнікі іншых амбасадаў, дэпутаты замежных парламентаў. Свае прывітанні 3'езду накіравалі: прэзідэнт Чэхіі Вацлаў Гавел, старшыня Рады БНР Івонка Сурвілла, старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі 13-а склікання Сямён Шарэцкі.

З уступным словам на адкрыцці 3'езду выступіў славуты беларускі паэт і публіцыст Генадзь Бураўкін. Ён нагадаў, што галоўная мэта форуму - «адлюстраванне адносінаў беларускага народа да дзяржаўнасці рэспублікі». Галоўнае, што, паводле ягоных словаў, трэба было зрабіць дэлегатам 3'езду, - гэта прыняць Акт Незалежнасці краіны, у якім будзе адлюст-

равана воля народа.

Час правядзення форуму, як лічаць дэлегаты 3'езду, абраны невыпадкова, паколькі менавіта сёння існуе вельмі сур'ёзная небяспека паглынання краіны Расеяй і знішчэння беларускай дзяржаўнасці. І асноўныя дакладчыкі - акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Радзім Гарэцкі, паэт Ніл Гілевіч, экс-прэм'ер

Міхаіл Чыгір ды іншыя вядомыя ў краіне грамадскія і палітычныя дзеячы - акцэнтавалі ўвагу на неабходнасці захавання незалежнасці Беларусі.

Пасля шматгадзіннага абмеркавання ўдзельнікі Усебеларускага 3'езду прынялі Акт Незалежнасці Рэспублікі Беларусь. За яго прагаласавалі ўсе дэлегаты форуму. Устрымаўся толькі адзін чалавек.

Такім чынам, форум, які доўга рыхтаваўся і пра каторы так многа гаварылі, адбыўся. Яго дэлегаты высока ацэньваюць значнасць Акта Незалежнасці Рэспублікі Беларусь і не сумняваюцца ў законнасці яго прыняцця.

Уладзімір Глод

Акт Незалежнасці Беларусі

Мы, дэлегаты Усебеларускага 3'езду, паўнамоцныя прадстаўнікі народа Беларусі, усведамляючы адказнасць за будучыню краіны; нагадваючы, што Рэспубліка Беларусь з'яўляецца дзяржавай-заснавальніцай Арганізацыі Аб'яднаных Нацый; грунтуючыся на прынцыпах і нормах міжнароднага і нацыянальнага права,

ЗАЯЎЛЯЕМ:

Беларускі народ мае тысячагадовую гісторыю сваёй дзяржаўнасці: ад Полацкага княства, Вялікага княства Літоўскага, Беларускай Народнай Рэспублікі да сучаснай Рэспублікі Беларусь. Прынята Вярхоўным Саветам 27 ліпеня 1990 года Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце сцвярджае яго дзеля галоўнай мэты - свабоднага развіцця і дабрабыту, годнага жыцця кожнага грамадзяніна Беларусі. Яна абвясчае незалежнасць краіны ў вонкавых дачыненнях, вяршэнства, самастойнасці і паўнату дзяржаўнай улады, дзеючай на падставе правамоцных законаў. Любыя дзеянні супраць суверэнітэту Беларусі і нацыянальнай дзяржаўнасці не дапушчальныя і павінны карацца, як найвялікшае злачынства.

Дзяржаўны суверэнітэт быў замацаваны ў Канстытуцыі, пры-

нятай 15 сакавіка 1994 года. Паводле яе Беларусь увайшла ў свет як нейтральная, мірная і без'ядзерная дзяржава.

Незалежнасць Беларусі з'яўляецца набыткам не толькі сённяшняга пакалення, але і нашых продкаў, і належыць нашчадкам. Суверэнітэт краіны не можа быць абмежаваны альбо скасаваны праз рашэнні дзяржаўных асобаў і органаў, нават праз рэферэндум.

Сёння незалежнасць Рэспублікі Беларусь знаходзіцца пад пагрозай. Рэальнай небяспекай стала дамова аб стварэнні так званай саюзнай дзяржавы з Расеяй, падпісаны 8 снежня 1999 года прадстаўнікамі беларускіх уладаў, чыя легітымнасць не прызнаецца ў большасці краінаў свету. Мы - за добрыя, раўнапраўныя і ўзаемавыгадныя адносіны з усімі краінамі свету. І асабліва з суседзямі: Расеяй, Украінай, Польшчай, Літвой, Латвіяй. Але мы не жадаем станавіцца рэгіёнам іншай дзяржавы. Мы не дазволім ліквідаваць нашу незалежнасць і абмежаваць наш суверэнітэт, знішчыць нашу краіну.

Незалежнасць - гэта натуральнае права ўсяго народа, кожнага грамадзяніна. Толькі яна і толькі дзяржаўны суверэнітэт адкрыва-

юць шлях нашай краіне ў еўрапейскую і міжнародную дэмакратычную супольнасць.

Мы, дэлегаты Усебеларускага 3'езду,

СВЕДЧЫМ

Богам і гісторыяй дадзенае нашаму народу права мець сваю незалежную дзяржаву з яе адвечнымі сімваламі - бел-чырвона-белым сцягам і гербам «Пагоня»;

АБВЯШЧАЕМ

незалежнасць і дзяржаўны суверэнітэт неад'емнай каштоўнасцю беларускага народа;

ПРЫЗНАЕМ

не маючымі законнай сілы любыя пагадненні і рашэнні, скіраваныя на скасаванне альбо абмежаванне суверэнітэту Беларусі;

ЗАКЛІКАЕМ

усіх грамадзянаў Беларусі і ўсіх суайчыннікаў за мяжой згуртавацца вакол ідэяў Акта Незалежнасці Беларусі, бараніць незалежнасць Айчыны,

парламенты і ўрады дэмакратычных дзяржаваў, міжнародныя арганізацыі і сусветную грамадскасць забяспечыць гарантыі суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.

Жыве Беларусь!

Прынята Усебеларускім 3'ездам 29 ліпеня 2000 года ў Менску

- *Ці існуе магчымасць таго, што Расея не пойдзе ў накірунку ўмацавання імперскіх памкненняў?*

- Ніякай. У Расеі будуюцца дзяржаўны лад, ідэнтычны беларускаму. Напрыканцы 2001 года ўсё вырашыцца.

- *А якія шанцы ёсць у нацыянальнай дэмакратыі?*

- Шанец - у вылучэнні адзінага кандыдата, які задаволіць не толькі апазіцыю, але і наменклатуру. Самае цікавае, што ад страты суверэнітэту згубяць больш за ўсё чыноўнікі, міліцыянты. У выніку інкарпарацыі ў Расею да нас адразу прышлюць рускіх чыноўнікаў, тыя адхіляць ад улады мясцовую наменклатуру. А міліцыянтаў накіруюць гасіць канфлікты на Каўказ. Таму патрэбная адзіная агульная кандыдатура апазіцыі і наменклатуры.

- *Такая кандыдатура ёсць у залі 3'езду?*

- Пакуль няма.

Валеры Шчукін:

- 3'езд прадэманстраваў, што народ не прымае палітыкі, якую праводзяць улады.

- *Улада на гэта адраэзуе?*

- Не. Існуе два спосабы прымусіць уладу: аўтаматам і выбарчым бюлетэнем. Як чалавек ваенны, я супраць узброенай барацьбы.

- *То можа ўлада створыць прымальныя ўмовы выбараў?*

- Не створыць.

Незалежнасць Беларусі ёсць і будзе

Унясеннем нацыянальнага бел-чырвона-белага сцяга, выкананнем Гімна «Мы выйдзем пчыльнымі радамі» Беларускай Народнай Рэспублікі пачаўся ўрачысты сход, прысвечаны Дню аднаўлення Незалежнасці краіны ў Палацы культуры «Юнацтва». У прэзідыум былі запрошаны вядомыя ў вобласці людзі, якія шмат зрабілі для аднаўлення суверэнітэту рэспублікі. Падрыхтавалі і правялі вечарыну дэмакратычныя арганізацыі Гродна, якія ўваходзяць у склад Каардынацыйнага камітэта «Гродзенская ініцыятыва». Усяго ў мерапрыемстве ўдзельнічалі каля 500 чалавек.

Сябра Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларусі, старшыня Каардынацыйнага камітэта «Гродзенская ініцыятыва» Сямён Домаш у сваім выступленні прааналізаваў шлях краіны да Незалежнасці, угадаў імёны патрыётаў даўніх і блізкіх часоў, асэнсаваў гістарычныя падзеі, якія мелі прамы ўплыў на станаўленне дзяржаўнасці Беларусі.

Асабліва было падкрэслена, што цяпер краіне як ніколі пагражае страта суверэнітэту. Да гэтага вядзе палітыка пануючага рэжыму, які збанкрутаваў і палітычна, і эканамічна, раскалоў нацыю, знішчае нацыянальныя здабыткі - мову, сімвалы, святы.

Сямён Домаш выказаў сваё бачанне захадаў, якія трэба зрабіць дэмакратычным сілам краіны, каб вярнуць Беларусь у еўрапейскі цывілізаваны свет, перамагчы галечу і сацыяльна-эканамічны заняпад, стварыць умовы для годнага жыцця кожнага грамадзяніна рэспублікі.

На сходзе выступілі: рэдактар газеты ПАГОНЯ і дэпутат Вярхоўнага Савета 12-га склікання Мікола Маркевіч, старшыня гарадской арганізацыі БНФ «Адраджэньне»

Святкавалі днём, святкавалі і ноччу

Каля дзесяці сцягоў лунала над самымі высокімі будынкамі Гродна раніцай 28 ліпеня. Такім чынам мясцовыя патрыёты ўначы нагадалі гараджанам пра 10-годдзе Незалежнасці Беларусі. Самае вялікае бел-чырвона-белае палотнішча было замацавана на рассяжках паміж шматпавярховымі дамамі па вуліцы Урублеўскага. Толькі каля 10-ці гадзін раніцы міліцыянтам з дапамогай

Сяргей Мальчык, старшыня Гарадзенскай арганізацыі БСДП (НГ) Міхась Патрэба, старшыня гарадской філіі БСДГ Віктар Сазонаў, сябра сойму Цэнтральнай Рады Маладога Фронту Сяргей Антусевіч.

У сваіх выступленнях яны акцэнтавалі ўвагу на прыяцці вышэйшым заканадаўчым органам краіны Дэкларацыі «Аб дзяржаўным суверэнітэце»; станаўленні новай беларускай нацыянальнай палітычнай эліты; няздольнасці кіруючай «вертыкалі» рэальна паляпшыць дабрабыт насельніцтва. Быў падкрэслены хрысціянскі пачатак беларусаў, іх сумленнасць і разважлівасць, тое, што цяперашнія 25-гадовыя юнакі і дзяўчаты паспелі глынуць паветра адноснай свабоды пачатку 90-х і цяпер ніколі гэтае пакаленне не збочыць са шляху свядомага змагання за лепшую долю кожнага беларуса.

Арганізатараў прыемна ўразіла шматлюднасць мерапрыемства. Сярод прысутных было многа актывістаў дэмакратычнага руху мінулых гадоў, а таксама моладзі.

Вечар закончыўся святочным канцэртам, які быў з цеплынёю ўспрыняты ўдзельнікамі сходу.

Антон Лабовіч

пажарных удалося зліквідаваць «крамольныя» сімвалы незалежнасці з вуліцаў горада. 27 ліпеня ў Гродне адбыліся два пікеты, наладжаныя БНФ «Адраджэньне», да якіх далучыліся сябры БСДП (НГ) і БСДГ. Пікеты, прымеркаваныя да дня Незалежнасці, адбыліся таксама ў Воранаве, Ваўкавыску.

Уладзімір Кавалёў

Вік з Грыбам пераконвалі Домаша

26 ліпеня старшыня Кансультацыйна-назіральнай групы АБСЕ ў Менску Ханс-Георг Вік сустракаўся ў Гродне з першым намеснікам старшыні аблвыканкама Уладзімірам Саўчанкам і старшынём гарадскога выканаўчага камітэта Анатолем Пашкевічам. Дыпламата суправаджалі ў паездцы адказны працаўнік місіі Мішэль Рывалье і вядомы беларускі палітык Мечыслаў Грыб.

Кіраўніцтва абласной і гарадской «вертыкалі» запэўніла гасцей, што яна прыкладзе ўсе намаганні, каб маючыя адбыцца выбары ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу адпавядалі патрабаванням Выбарчага кодэксу і міжнародным нормам.

Зусім па-іншаму ставяцца да выбарчага марафону, які пачаўся, прадстаўнікі рэгіянальных дэмакратычных палітычных і грамадскіх арганізацый, аб'яднаных у сваёй большасці ў Каардынацыйным камітэце «Гродзенская ініцыятыва». Прыводзіліся факты, што ў працоўных калектывах спешна і негалосна, шляхам збору подпісаў, вылучаюцца людзі ў склад выбарчых камісіяў. За ўсім гэтым стаіць выканаўчая ўлада. Ужо цяпер зразумела, што прадстаўнікі апазіцыйных сілаў у гэтыя спісы не трапяць.

Неадназначна паставіліся прысутныя да магчымасці ўдзелу ў назіранні за выбарамі. Сап-

раўды, нядаўні Кангрэс дэмакратычных сілаў Беларусі прыняў адназначнае рашэнне: у выбарах не ўдзельнічаць. Але наконт таго, каб не ўдзельнічаць ў назіранні, дакумента не прымалі, падкрэсліў Мечыслаў Грыб.

Ханс-Георг Вік, адказваючы на пытанне, прааналізаваў магчымую рэакцыю Захада на наступныя варыянты: беларуская апазіцыя поўнасцю не ўдзельнічае ў выбарах і назіранні, удзельнічае толькі ў назіранні, змагаецца пры актыўным назіранні за дэпутацкія мандаты. Ад палітычнай мудрасці апазіцыйных беларускіх палітыкаў залежыць рэальны суверэнітэт Беларусі, лічыць дыпламат. Як паведаміў старшыня Каардынацыйнага камітэту «Гродзенская ініцыятыва», сябра Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання Сямён Домаш, рашэнне па ўдзелу ў назіранні будзе прынята пазней.

Антон Лабовіч

3 жніўня 2000 г.

ГРАМАДСТВА

Не стой пад балконам - небяспечна для жыцця!

7 жніўня жыхары трох дамоў NN 43, 45 і 47 па вуліцы Дамброўскага ў Гродне маюць намер правесці пікеты ля будынкаў абласной і гарадской адміністрацыяў. Мэта, якую ўказалі ў заяве арганізатары, - «прыцягнуць увагу мясцовых органаў улады на праблему аварыйнага становішча» названых вышэй дамоў. Мяркуюцца, што колькасць удзельнікаў будзе не менш за 200 чалавек. У заяве таксама паддзеныя тэксты лозунгаў: «Падтрымаем роднага прэзідэнта А.Р.Лукашэнку супраць мафіёзна-карумпаваных крымінальных чыноўнікаў аблвыканкама і гарвыканкама, якія парушаюць нашыя правы, законы ды Канстытуцыю РБ», «Да адказнасці Ул.Чорнага, Ю.Масквічова і І.Кузміча».

Усе тры дамы ўваходзяць у склад ЖБК N 41. У іх жыве болей за 400 сем'яў. Дамы былі пабудаваныя Гарадзенскім ДБК у 1974 годзе. Гэта значыць, што ім ужо болей за чвэрць веку. Здаецца, не такія і старыя, аднак ужо не першы год набіраюцца скаргі тутэйшых жыхароў на тое, што выходзяць са строю сістэмы водазабеспячэння, працякаюць дахі, прычым мокнуць не толькі верхнія паверхі. А апошнім часам літаральна адвальваюцца балконныя перагородкі, зробленыя з бетону. Гэта не жарт, такіх балконаў-інвалідаў у доме N 43 ужо шэсць. У верасні мінулага года дом агледзілі спецыялісты інстытута Гроднаграмадзянпраект і ў выніку абследавання зафіксавалі, што «за час эксплуатацыі дома не праводзілася ніводнага прафілактычнага рамонту, хаця неабходнасць у гэтым з'явілася даўно: састарэла і «прадзіравілася» пакрыццё даху і парапетаў, ахоўныя фартукі ды стокі з ацынкаванай бляхі пражкавелі, заладка стыкаў панэльў вонкавых сценаў на асобных участках адвалілася, швы працякаюць і г.д.

Шматлікія звароты жыхароў дамоў ЖБК N 41 у адпаведныя службы гарвыканкама з просьбай аб капітальным рамонце дамоў заставаліся без адказу, дакладней, адказы былі. Да прыкладу, начальнік жыллёвага рамонтна-эксплуатацыйнага ўпраўлення Ленінскага раёну г.Гродна Анатоль Літвін нагадаў грамадзянам, што яны ўваходзяць у кааператыў, а, значыць, самі павінны заказываць абследаванне становішча сваіх дамоў і самі праводзіць капітальны рамонт. Напэўна, гэта было б слушна ў выпадку сумленнай дамовы дзяржавы са сваімі грамадзянамі

Абразы астраханскіх брыгадзіраў замест чырвонай ікры

Сёлета 100 студэнтаў ГрДэУ і Гарадзенскага вучылішча мастацтваў па лініі Лігі добраахвотнай працы паехалі на заробкі ў Астрахань (Расія). 10 чалавек вярнуліся адразу, паколькі дзеянні былі ў жахлівых бытавых і антысанітарных умовах. Астатнія вымушаны адбываць свой тэрмін, у сувязі з падпісаннем кантракту і адсутнасцю грошай на дарогу да хаты.

«Мы ехалі, канешне, працаваць, - распавядае Андрэй В., студэнт ГрДэУ, - але нам абяцалі і Каспійскае мора, і вандрунку па Волзе, і персікі, і ікру... А ў выніку мы атрымалі жахлівае харчаванне: на снадамак - манка з каміямі, на абед - падфарбаваны таматам суп і поўная адсутнасць штнай вады. У дадатак - нахабства і славаесныя абразы мясцовых брыгадзіраў. І ўсё гэта - за 10 расейскіх рублёў у дзень, прыкладна 34 рублі на нашыя грошы. Нас і нашага кіраўніка проста падставілі. Мы - не быдла, і такое трываць не пажадлі!»

Юля Коцкая

пры продажы ім жылля. На самой справе ў гэтай здзелцы дзяржава ўдала падманула сваіх грамадзянаў.

У айчынных будаўнічых нарматывах, як не дзіўна, адсутнічае паказчык амаарызацыйнага зносу дамоў БПД (буйнапанельнага домабудавання), які як раз і абазначае тэрмін іх бяспечнай эксплуатацыі. Аднак нашыя чыноўнікі самі выдумалі гэты нарматыў - 0,7 працэнта. Чаму менавіта столькі? Таму што пры такім нарматыве тэрмін эксплуатацыі дамоў вызначаны ў 140 гадоў. На самой справе, як сцвярджаюць прафесіяналы будаўнічай справы, навукоўцы, ён значна меншы, і роўны 30 годам. Тлумачэнне гэтаму тэрміну наступнае. Самыя галоўныя паказчыкі якасці будаўніцтва - надзейнасць і даўгавечнасць. Што мы маем у дамах БПД? Самі панэлі - вырабы супертрывалыя, аднак злучаюцца яны пры пасрэдніцтве зваркі металічных закладных дэталей. Потым гэтыя швы паміж панэлямі заладжваюцца, аднак далёка не заўсёды ізаляцыю ад вільгаці і паветра можна лічыць 100 працэнтай. Сучасная будаўнічая навука лічыць, што глыбіня карозіі ўсяго ў адзін мікрон скарачае жыццё дома на адзін год. Слой пластавай іржы ў закладных дэталях дома N 43, як вызначылі спецыялісты, дасягае 6 міліметраў. Гэта вельмі небяспечна для ўсёй канструкцыі. Таму і абвальваюцца кавалкі балконаў, пакуль, на пчасце, толькі яны. Тэарэтычна ж цяпер ніхто не можа гарантаваць, што такі дом аднойчы (асабліва, калі дапаможа нейкі штуршок) не складзецца, як картанны домік.

Трэба сказаць, што ад буйнапанельнага домабудавання даўно

Кепскім тэлефаністам кабель перашкаджае

Паважаная рэдакцыя!

Ужо больш за 20 год таму было абяцана поўнаасцю тэлефанізаваць вёску Пракаповічы Індурскага сельскага савету Гарадзенскага раёна. І людзі з нецярпеннем чакалі... У 1999 годзе было вырашана пракласці падземны кабель, бо паветраная лінія цалкам прыйшла ў занябданне. Зрабілі падрыхтоўчую працу. І ў лістападзе, літаральна за 2-3 дні да наступлення марозоў, загадалі выкапаць канавы пад кабель. Раскапалі ўсю вёску і пачалі класці кабель, але яго на ўсіх не хапіла. І так ужо на працягу васьмі месяцаў напэўна-

ўжо адмовіліся ва ўсім свеце. Акрамя яго сумніўнай надзейнасці, яно заганняе ў плане спажывецкіх якасцей: металічны каркас арматуры, што пранізвае ўсе панэлі, стварае не лепшы клімат для чалавека; убогая планіроўка, якую да таго ж нельга змяніць па асабістым жаданні, ды іншае. Тым не менш, нашыя дзяржаўныя горадабудаўнікі працягваюць «ашчасліліваць» насельніцтва галоўным чынам такімі дамамі, уводзячы яго ў зман з прычыны даўгавечнасці. І адмаўляюцца дапамагаць з капітальным рамонтам старых, спасылаючыся на адсутнасць сродкаў, альбо спрабуючы зваліць усе клопаты на плечы саміх жыхароў.

Не хочацца сеяць паніку, аднак сітуацыя з дамамі БПД, пабудаванымі ў канцы 60-х - пачатку 70-х гадоў, можа стацца вельмі сур'ёзнай. Ва ўсялякім выпадку спецыялісты праектных інстытутаў настойліва рэкамендуюць «праводзіць паэлементнае абследаванне канструкцыяў». Гэта значыць, часовае (і хаця б выбарчае) адсяленне жыхароў з дамоў 30-гадовай даўнасці, раскрыццё стокаў, замер іх трываласці. Праз 10-15 гадоў можа быць надта позна.

Што тычыцца дахаў, якія працякаюць, то старшыня ЖБК N 41 Уладзімір Філімонаў (сам прафесійны будаўнік) упэўнены, што гэта не такая ўжо невырашальная праблема, як яе спрабуюць падаць чыноўнікі гарвыканкама. І грошы можна знайсці. Для гэтага ж мы выплочваем аднапрацэнтны абавязковы падатак на ўтрыманне і рамонт жылля. Акрамя таго, адно з апошніх распараджэнняў Савіну гаворыць пра тое, што з бюджэтных сродкаў, якія адпускаюцца на капітальнае будаўніцтва, 20 працэнтаў трэба выдзяляць на падтрыманне ў належным стане старога фонду. Усё можна зрабіць, калі думаць пра дабрабыт грамадзянаў свайго гораду.

Арганізатары пікету спадзяюцца, што ў слухных патрабаваннях іх падтрымаюць жыхары іншых дамоў, якія перыяць ад аналагічных праблемаў і ўсведамляюць небяспеку кансервацыі свайго жылля.

Ніна Палуцкая

3 моманту з'нікнення нашага калегі Дзьмітрыя Завадскага мінула:

27 дзён

Мы патрабуем ад уладаў тэрміновага расьледавання абставінаў гэтай справы. Мы заклікаем супрацоўнікаў праваахоўчых ворганаў і спэцслужбаў, а таксама людзей добрай волі прыкласці ўсе намаганьні дзеля ўратавання журналіста.

Кішэчная палачка пачувае сябе вальготна

3 27 ліпеня 2000 года купацца ў рацэ Нёман і возеры Юбілейнае з-за значнага перавышэння бактэрыяў кішэчнай палачкі ў гэтых вадаёмах забаронена. Такую паставову выдаў Гарадзенскі гарадскі Цэнтр эпідэміялогіі і гігіены.

Аднак па-ранейшаму рака Нёман і возера Юбілейнае, у проста-народдзі Юбілейка, застаюцца ўлюбёнымі месцамі адпачынку гарадзенцаў. На трох пляжах гораду шыльды з надпісам «Купанне забаронена» бачаць адзінкі, што ходзяць на гэтыя адмысловыя «добраўпарадкаваныя» пляжы. Астатнія купаюцца ў больш набліжаных да прыроды месцах. А наконт надпісу «Купанне забаронена» ніводны з адпачываючых так і не патлумачыў, у сувязі з чым яно забаронена.

Адна з ківачоў галовамі і ка-

жуць, што болей купацца тут не будуць. Іншыя простымі, «панятнымі» словамі пасылаюць куды далей, каб не перашкаджалі ім адпачываць.

- Ганяць парушальнікаў - гэта не наша справа! - кажа Марына Коршун, доктар-гігіеніст аддзела камунальнай гігіены Гарадзенскага гарадскога Цэнтра эпідэміялогіі і гігіены. - Мы ваду даследавалі, шыльды размясцілі. Астатняе нас не тычыцца.

Відавочна, што так думаюць не толькі ў гэтай паважанай установе.

Юля Коцкая

Тым, хто любіць жывёлаў

Як мы паведамлялі, у Гродне ствараецца грамадская арганізацыя «Таварыства аховы жывёлаў». Усіх, хто можа чымсьці дапамагчы ў стварэнні гэтай арганізацыі, запрашаем кожны аўторак а 19 гадзіне ў памяшканне турклубу па адрасе: вул.Лідская, 25. Кантактны тэлефон 47-02-47, паклікаць Юру.

Першае, што мы можам зрабіць для бяздомных жывёлаў - паспрабаваць знайсці ім добрых гаспадароў. Просім усіх, хто можа ўзяць у сваю хату кацяня, шчына ці дарослага ката або сабаку і тым самым выратаваць жывёлу ад беспритульнага, галоднага жыцця на сметніках і хуткай смерці, тэлефанаваць на нумар 44-92-79, спадарыне Раісе Іванаўне.

Працягваюцца збор подпісаў пад зваротам да старшыні гарвыканкама А.М. Пашкевіча, у якім

патрабуюцца, каб улады неадкладна заняліся праблемай жорсткага стаўлення людзей да жывёлаў і, у прыватнасці, спынілі садысцкія зайзисты сабакаў і каткоў у нашым горадзе (тэкст звароту надрукаваны ў нашай газеце за N22 ад 22 чэрвеня 2000 года). Заклікаем усіх, хто адчувае боль і сорам за тое, што ў нашым горадзе робяць з жывёламі, паставіць свой подпіс пад гэтым лістом.

Ініцыятыўная група «Таварыства аховы жывёлаў»

У Лідзе таксама забіваюць...

Штатны працаўнік Лідскага ЖКГ Анатоль Х. адказвае за тое, каб знішчаць тых жывёлаў, што не маюць свайго прытулку. Яму дадзены аўтамабіль ГАЗ 53, на якім ён выезджае па вызаву жыхароў і забірае сабакаў, якіх яму здаюць людзі; каткоў не бярэ, але збірае тых, якія забітыя на дарозе аўтамабілямі. За чэрвень бягучага года знішчана не менш, як пяць сабакаў, у ліпені - Анатоль мае адпачынак. Ужо каля чатырох гадоў бадзяжных жывёлаў у Лідзе не вылаўліваюць і не страляюць, забіраюць толькі ад людзей. Сабраныя жывёлы вывозяцца на сметнік Гуды. Там з бетонных кругоў дыяметрам у тры метры і глыбінёй у 6-9 метраў зроблена сховішча-могільнік, закрытае зверху накрыўкай з замком. Прывезеных жывых сабакаў б'е малатком па галаве і кідае ў яму, тыя ж сабакі нават не аказваюць ніякага супраціўлення. Два сабакі, якіх трымаюць вартаўнікі сметніка, ведаюць і чуюць гук машыны гэтага самага Анатолія на даволі вялікай адлегласці ад сметніка, і ўцякаюць хто куды: адзін - у лес непадалёку, другі хаваецца пад вагончык і зрэдку гаўкае.

Шмат людзей гэта бачылі сваімі вачыма. Раней жа сабакаў і каткоў па жаданні гаспадароў забівалі ў ветлячэбніцы, што знаходзіцца на вуліцы Варшаўскай.

Я вельмі хацеў бы, каб мой ліст хоць трохі змяніў нешта ў чалавечым падыходзе да лёсу братоў нашых меншых.

Раман Ушкевіч, усяго 16 прозвішчаў

3 жніўня 2000 г.

АКЦЭНТЫ

Дзяржкамдрук папярэдзіў ARCHE

Дзяржкамдрук вынес папярэд-жаньне часопісу ARCHE за ягоны апошні, чацьверты нумар. Што сымбалічна, гэта адбылося 27 ліпеня. Афіцыйная падстава - за зьме-ну назвы выдання (гэта быў вы-пуск аналітычна-крытычнага агля-ду «ARCHE-Скарына») і за тое, што часопіс распаўсюджаецца таксама за межамі Беларусі (у нумары былі зьмешчаныя каардынаты распаў-сюднікаў часопісу ў Польшчы, Літве й ува Ўкраіне).

Галоўны рэдактар выдання Валерка Булгакаў лічыць папярэд-жаньне неабгрунтаваным. Што да-тычыць першага закіду, дык ён спасылаецца на прэцэдэнт «Бело-русской Деловой Газеты», якая доўгі час была зарэгістраваная пад назвай «Биржи и банки». Што да-тычыць другога, дык, кажа ён, ня ідзецца ж пра сталы і шырокі про-даж, а пра дастаўку часопіса за межы Беларусі вузкаму колу бела-русолягаў і нашых замежных су-айчыннікаў. Дый увогуле, ARCHE - выданьне інтэлектуальнае, разьлічанае на акадэмічных і ўнівэрсытэцкія колы чытачоў, з тыражом 1200 асобнікаў.

Патрабаваць ад культурнага выдання выкананьня ўсіх тых правілаў, пад якія падлягаюць ка-мэрцыйныя выданьні - няшчыра, кажуць «архэўцы».

Андрэй Дынько, дырэктар ча-сопісу, занепакоены сынхроннась-цю «мякка-рэпрэсіўных» мераў, прынятых супраць часопіса. Амаль адначасова, кажа ён, Беларускі Дом Друку спыніў ужо пачатае друка-ваньне жнівеньскага нумару часо-пісу, прысьвечанага Адаму Глёбу-су, дзяржаўнае кнігагандлёвае аб'я-даньне «Белкніга» пасля нейкай таямнічай экспэртызы адмовілася прадаваць папярэдні нумар часоп-ісу, прысьвечаны габрэйскай культуры, і вось яшчэ й папярэд-жаньне.

Выдаўцы часопісу звязваюць кампанію ціску з артыкуламі й рэцэнзіямі, зьмешчанымі ў нума-ры «ARCHE-Скарыны», у прыват-насьці, зь вялікім аналітычным матэрыялам галоўнага рэдактара выдання, прысьвечаным афіцый-най «Беларускай думцы». Ён вый-шаў пад назваю «Дэклясаваная эліта». В.Булгакаў не ашчаджае рупар «ідэалыгічнай вэртыкалі» й усіх тых чыноўнікаў, у тым ліку й дзяржкамдрукаўскіх, што друку-юць там свае малапісьменныя опу-сы. Папярэджаньне выдаўцы ARCHE зьбіраюцца абскардзіць у судзе, а друкаваньне - перанесьці ў адну зь менскіх прыватных друка-рань. Яны адзначаюць, што гэта першае ў гісторыі краіны папярэд-жаньне, вынесенае культурнаму часопісу. «Такім чынам улады ста-вяць наш часопіс на адну паліцу зь незалежнымі газэтамі, супраць якіх прапавяў апарат уціску раней. Нас уважаюць небясьпечнымі. Гэта высокая ацэнка для культурнага праекту», - кажа Валеры Булгакаў.

Ул. інф.

«Зубры» і зубраняты

Прайшло шмат часу з той памятнай сустрэчы, калі Ларыса Антонаў-на Геніюш па маёй просьбе перапісала на лісточак са шпытку шэсьць строфаў верша «Зубры», над якім яна працавала.

Красавалася залатая восень. На дзіва ўсталывалася цёплае над-вор'е. Стаялі пагодлівыя, сонечныя дні. А было гэта 8 кастрычніка 1966 года. Мяне выклікалі на нейкую нараду ў аддзел народнай адукацыі. Аўтобус у Зэльву прыбыў вельмі рана, і я меў вольны час, таму што нарада была прыўначаная на 11 гадзін.

Амаль кожны раз, прыязджа-ючы ў Зэльву, я наведываў сям'ю Геніюшаў. Але ў гэты дзень планы былі іншыя: хацелася зайсьці ў кніжны магазін і купіць сёе-тое з навінак мастацкай і метадычнай літаратуры, што я і зрабіў.

Выходзячы з кніжнага магазіна на вуліцу, я нечакана су-стрэўся з Ларысай Антонаўнай. Мы, як заўжды, міла павіталіся. Я пачуў некалькі прыемных кампліментаў у мой адрас. Яна была ў добрым настроі. Лагодная, вясёлая ўсмешка адлюстравалася на яе твары. Перш за ўсё яна за-клапочана запыталася:

- А як здароўе Іграчкі?.. Цалуй-це яе ад мяне...

Так яна пры кожнай сустрэчы выражала свае сардэчныя пачуціі да маёй жонкі, жадаючы ёй добра, здароўя і шчасця.

Мы яшчэ коратка пагутарылі аб кніжных навінах, аб жыцці, працы і меце майго прыезду ў рай-цэнтр. Я падумаў, што незаплана-ваная сустрэча ўжо адбылася і, пе-радаючы прывітанне Івану Пятровічу, пачаў з ёю развітвацца. Але яна, так даверліва глядзячы ў вочы, перапыніла мяне, сказаўшы:

- Заходзьце, калі ласка, да нас.

Сёння, пасля нарады... Мы будзем чакаць. Ёсць многа цікавых навінаў... І новыя вершы. Хачу, каб вы іх паслухалі.

Нарада хутка закончылася, і я адразу направиўся ў дом паэткі. Як толькі я ступіў на адкрыты для ўсіх вятроў прасторны ганак, мяне сустрэў Іван Пятровіч, трымаючы ў руках раскрыты часопіс «Полы-мя». Мы зайшлі ў дом. Па ўсім было відаць, што гаспадары чакалі мяне: на стале ўсё было падрыхта-вана для абеду. Ларыса Антонаў-на рухава снавала па хаце, стаў-ляючы на стол розныя прысмакі, што гаварыла аб яе добрым настроі. Гасціннасьць яе не мела межаў. Гас-падыня запрасіла нас за стол, ціха сказаўшы:

- Ну, вось і добра. Будзем піць гарбатку... Адчуваю, што ўсе мы ўжо прагаладаліся...

Мне ўжо цяжка ўсё ўспомніць, пра што канкрэтна ішла гутарка за сталом. Помню, Іван Пятровіч знаёміў нас з новымі публікацыямі ў часопісе «Полымя» і газеце «Літаратура і мастацтва», даючы, як заўжды, свае крытычныя заўвагі. А Ларыса Антонаўна, падліваючы гарбатку, ціха і настойліва запрашала і запраша-

ла паласавацца сваім пячэннем, толькі што спечаным пірагом ды іншымі ласункамі, назвы якіх я ўжо і не памятаю. Адмовіцца, не паспрабаваць чаго-небудзь, - азна-чала балюча пакрыўдзіць гаспады-ню. Ад душы я дзякаваў за гасціннасьць, даючы самую высокую ацэнку яе сапраўды цудоўнаму кулінарнаму майстэрству. Тут я яшчэ даведаўся, што па просьбе суседзяў і знаёмых Ларыса Анто-наўна многім пякла караваі на вяселле.

Вялася гутарка пра стан бела-рускай літаратуры і пра беларускіх паэтаў. Многа цёплых словаў яна выказала пра творчасць Уладзіміра Караткевіча. Па-мацярынску клапацілася яна аб яго жыцці, здароўі і жаніцбе. У той час ён ужо даў згоду адрэагаваць на грамадскіх асновах зборнік яе вер-шаў, што потым і зрабіў зімой, пражыўшы ў Геніюшаў некалькі тыдняў. Са словаў Ларысы Анто-наўны я даведаўся, што яна сьба-руе з яго матуляй, што, як потым высветлілася, яны нават далёкія родзічы...

У той далёкі час я ўжо быў цвёрда перакананы, што Ларыса Антонаўна ніколі не была і не ма-гла быць ворагам ніякай дзяржавы. Яна проста апантана і самааддана любіла родную мову, свой край, Беларусь, яе спадчыну, гісторыю і культуру, і любоў гэта заўжды жыла ў яе вялікім і добрым сэр-цы. Гэта была простая і шчырая, спагадлівая і добразычлівая бела-русачка. Да мяне яна адносілася як да роднага сына, цёпла і ласкава называючы «Пётрачка». Яна ніколі не крывіла душой, не прыстасоўва-лася ні да якіх рэжымаў, заўжды гаварыла праўду, якой бы горкай яна ні была. Многае, аб чым яна гаварыла, я ніяк не мог уразумець, бо амаль зусім не валодаў ведамі па сапраўднай гісторыі Беларусі.

І яшчэ адна адметная рыса яе характару падкупляла і набліжала тых, хто з ёю сустракаўся, - гэта даверлівасць, павага да чалавека з пажаданнем яму добра і шчасця. Можа таму і адчувалася патрэба ў душэўных размовах з ёю пра жыц-цё, свабоду, незалежнасьць, адрад-жэнне беларускасці.

Я не баяўся сустракацца з ёю, хаця яна шмат разоў папярэджва-ла, баючыся, каб не трапіў у чор-ны спіс яе наведвальнікаў.

Кожны раз пры сустрэчы на кватэры Ларыса Антонаўна чыта-ла мне свае, толькі што напісаныя, «свежыя», як яна казала, вершы. Чытала з вялікім натхненнем, гор-да і ўзнёсла, з крыху ўзнятай га-лавай... Словы гучалі спакойна і мілагучна, выразна і пераканаўча, адчувалася, што яны ідуць з глыбіні сэрца. Падчас, снуючы па пакоі па кухонных справах, асо-бныя строфы ці радкі паўтарала па

некалькі разоў запар, падкрэсліваючы значэнне таго ці іншага слова. А потым неяк не-прыкметна абавязкова пыталася, як успрымаю, як разумею, ці па-дабаецца напісанае.

Крыху пазней, ужо ў 70-я гады, пры новых сустрэчах знаёміла мяне з вершамі «Пятру Клімуку», «Уладзіміру Кавалёнку», «Скары-на», «Гудзевічы», «Моладзі», паэ-май «Куфар» і ўрыўкамі з незакон-чанай паэмы з жыцця ГУЛАГа. Усё гэта сама перадрукавала на машы-нцы і падаравала мне.

І вось цяпер, стоячы ля гасціннага стала, прыняўшы адпа-ведную позу чытальніка, з адлюс-траванай радасцю на шырокім тва-ры, Ларыса Антонаўна спакойна, але ўрачыста, горда і переканаўча чытала на памяць свой новы, «све-жы» верш «Зубры».

Затаіўшы дыханне, забыўшы-ся на ўсе жыццёвыя турботы і кло-паты, пагрузіўшыся ў стан нейкай бязважкасці, я уважліва слухаў... Слухаў, а перад вачыма бачыў Бе-лавешскую пушчу, дзе некалькі разоў ужо быў на экскурсіі са сваімі вучнямі, наведваючы з імі той за-паветны ціхі куток, дзе жылі гас-падары пушчы - зубры.

Прачытаўшы верш і ходзячы па пакоі, яна прадаўжала дэкла-маваць, але ўжо выбарачна паўта-рала толькі некаторыя строфы, чытала быццам для сябе, ціха, са шкадаваннем, з нейкай выразнай крыўдай і сумам, прэзаічна і па-вольна:

Усе прыходзілі, ўсе іх нішчылі, ад чужынца дабра не пачуць, а яны грамадой недалічанай страпануцца і зноў жывуць. А праз некалькі хвілінаў з вя-сёлым настроем, эмацыйна і зада-волена чытала апошнюю страфу:

Калі пушча цвіце пралескамі, плешча сонца вясну з гары, - беларускія, белаежскія з новай сілай равуць зубры.

- Ну, што вы скажаце?.. Ці падабаецца?.. Як вы яго зразумелі? - нечакана і ціха запыталася Лары-са Антонаўна.

Верш мне, сапраўды, спадабаў-ся. Але што сказаць аб ім?.. Не знаходзіў патрэбных словаў. Адня-ло мову. Баяўся гаварыць: было сорамна, таму што ў параўнанні з ёю, я адчуваў, што дрэнна ведаю гістарычную спадчыну і беларус-кую літаратуру наогул. Чамусьці ўспомніў толькі самыя модныя вер-шы інтымнай споведзі таго часу «Камсамольскі білет» і «Каму-ністы» Аркадзя Куляшова, на якіх тады выходзілася наша моладзь.

Скупа і нясмела я адважыўся выказаць некалькі словаў:

- Мне падабаецца, моцны верш... Нядрэнна было ўключыць яго ў праграму па беларускай літаратуры і рэкамендаваць, каб вучні яго вучылі на памяць. А зуб-ры, думаю, - гэта лепшыя людзі нацыі, барацьбіты за свабоду, не-залежнасць і адраджэнне Бацькаў-шчыны. Маю на ўвазе Францыска Скарыну, Кастуса Каліноўскага, Францішка Бакушэвіча, Максіма Багдановіча, Янку Купалу, Якуба Коласа... Ну і ўсіх цяперашніх ад-надумцаў і паслядоўнікаў...

Сваё задавальненне маёй ацэн-кай яна выразіла словамі:

- Шчыра дзякую, сябрачка. Вы разумееце ўсё правільна. Дай вам Бог шчасця і плёну ў працы на ніве выхавання нашай моладзі...

Пасля такой кароткай размо-вы я папрасіў, каб яна дазволіла мне перапісаць гэты верш.

- А навошта? - спытала яна.

- Я заўжды перапісваю тыя вершы, якія мне па душы. Прачы-таю яго сваім вучням.

Ларыса Антонаўна пагадзілася і, узяўшы лісточак са школьнага шпытку, сама напісала шэсьць стро-фаў, тыя, што нядоўна чытала на памяць.

Зубры

Непрыгожыя, барадатыя з нетраў пушчы ідуць зубры, на плячах -

вехі-грывы кудлатыя і цяжкія нясуць гарбы.

То палягуць, то зноў паднімуцца, растрывожыўшы

трэскам глуш, ногі моцныя аж пружынацца пад цяжарам магутных туш.

Сваёй пушчаю крочаць, стройныя, цёмна-бурыя, як дамы, неабласканыя, неасвоенныя, першабытныя так, як мы.

Без хлусні, без лісінага нораву, ў цеснай дружбе - свая сям'я, вытрымалыя, непакорныя, - да такіх належыць зямля.

Усе прыходзілі, ўсе іх нішчылі, - ад чужынца дабра не пачуць, а яны грамадой недалічанай страпануцца і зноў жывуць.

Калі пушча цвіце пралескамі, плешча сонца вясну з гары, беларускія, белаежскія, з новай сілай равуць зубры.

Ларыса Геніюш 8 кастрычніка 1966 года, Зэльва У кнізе «Белы сон» (1990 год) верш датуюцца чамусьці 1965 годам. У ім цяпер восем строфаў. Паэтка дапісала яшчэ дзве страфы:

Адна пушча-зямля нам маткаю,

мора жытняе без граніц,

мы адною жывём чаладкаяю,

з адных сілу бяром крыніц.

Усё гляджу на сям'ю зубрыную. З вадапою ў гушчар брыдуць. І здаецца, цяжкай хвілінаю будзем жыць, бо яны жывуць.

Думаецца, што гэтыя дзве прадапошнія страфы былі напісаныя ўжо пазней, калі верш рыхтаваўся да друку, але не раней 1966 года, і потым быў поўнаасцю надрукаваны ў кнізе «Невадам з Нёмана», якую рэдагаваў Уладзімір Караткевіч.

Пасля выхаду на волю ў 1956 годзе Ларыса Антонаўна мела пра-ва жыць у Зэльве - на радзіме мужа. Жыла без грамадзянства. Пісала ў стол. А не пісаць яна не магла. Амаль нідзе не друкавала-ся. Аб ёй мала хто ведаў нават на Зэльвеншчыне. Яе праца ў беларус-кай літаратуры праходзіла пры маўклівым нейтралітэце крытыкі. Як быццам яе і не было на свеце. Можа, гэтая змова маўчання ў адасобленасці і рабіла асобу паэткі прыцягальнай для беларускай інтэлігенцыі і моладзі, якая так прагна хацела мець свабоду боль-шай, чым дазвалялася рознымі статутамі і пастановамі ва ўсіх сферах жыцця.

Многія ўсведамлялі, што лёс паэткі - гэта ўвасабленне лёсу бела-рускай інтэлігенцыі. Яна прай-шла ўсе выпрабаванні ГУЛАГа, выжыла, выстаяла, не стала на калені перад ворагамі, якія імкнуліся задушыць яе творчасць і беларускасць.

Працуючы над вершам «Зуб-ры», Ларыса Антонаўна, канешне, мела на ўвазе ўсіх змагароў за Бе-ларусь і беларускасць, Беларусь свабодную і незалежную, за-клікаючы іх быць мужнымі, «вытрывалымі і непакорнымі, да якіх належыць зямля». І сімвалам мужнасці і незалежнасці, сілы і непакорнасці яна бачыла толькі зуброў.

Ларыса Антонаўна любіла мо-ладзь, бачыла і шанавала тых ма-ладых зубранятаў, якія пад-расталі, і была цвёрда пераканана, што яны працягнуць слаўныя традыцыі сусветна вядомых і знакамітых продкаў.

Пётр Марціноўскі, кіраўнік літаб'яднання «Зоры над Зальвянкай»

Свабоду слова абараняюць у гаспадарчым суддзе

У сераду пасля суда стала ясна, што галадоўка журналістаў з «Рэпарцёра» становіцца ўсё болей рэальнай.

Паседжанне Гарадзенскага абласнога суда, якое адбылося ў сераду, вырашыла скіраваць справу Ан-джэй Пісальніка супраць гарвыканкама ў гаспадар-чы суд. Гэта значыць, журналісты ўцягваюцца ў бюс-концую судовую цяжбу.

Грамадзянін Пісальнік, рэдактар неза-рэгістраванай газеты «Рэпарцёр», падаў скаргу ў суд на прызнанне неправамернасці рашэння гарвыкан-кама адмовіць сагласаванне размяшчэння газеты. Анджэй Пісальнік лічыць, што гарвыканкам тым самым парушае яго канстытуцыйнае права на свабо-ду слова і друку.

На паседжанні суддзя Кічка матываваў рашэн-не скіраваць справу ў гаспадарчы суд артыкулам 7.5 Пленума Вярхоўнага Суда і Пленума Вышэй-шага Гаспадарчага Суда РБ ад 22 чэрвеня 2000 года.

Пасля суда Анджэй падзяліўся сваімі меркаваннямі на ход справы:

- Я скільны перапыніць барацьбу, таму што мы ўжо выкарысталі ўсе свае фізічныя, маральныя і матэрыяльныя сродкі. Адзіны шлях выпусціць газету - атрымаць сагласаванне ў гарвыканкаме. Калі не - мы пачынаем галадоўку, як і было заяў-лена, з 18 жніўня. А сваю сям'ю я трымаю на га-лоднай пайцы ўжо паўгады - столькі часу мы зма-гаемся за «Рэпарцёр».

Алена Сіневіч

3 жніўня 2000 г.

ПАДЗЕЯ

Прапаноўвае Вашай увазе асобныя выступы і прывітанні, якія былі агучаныя на Усебеларускім 3'ездзе за Незалежнасць

Вітаньне прэзідэнта Чэскае Рэспублікі Вацлава Гавэла Усебеларускаму З'езду

Шаноўныя ўдзельнікі З'езду, дарэчы сябры! Рады такім чынам вітаць ваш сход, што мае павязь з гістарычным першым Усебеларускім З'ездам, які адбыўся напрыканцы 1917 году ды быў вызначальным крокам да ўзнікнення сучаснае беларускае дзяржаўнасці.

Ёсць упэўненасць у тым, што ў новым святковым парадку, у які мы патрапілі за мінулыя дзесяць год, ды што прынес шмат зменаў у нашым жыцці, разам могуць у згодзе й роўнасці супрацоўнічаць толькі такія ўдзельнікі, якія самі ўсвядомілі сваё ўласнае вызначэнне. Веру, што напамін і спадчына беларускае дзяржаўнасці ды незалежнасці ёсць неабходнаю перадумоваю ўмацавання нацыянальнага самавызначэння беларускае дзяржавы.

У сваіх размовах з людзьмі, якія паходзяць з вашага краю ці займаюцца яго вывучэннем, шматкрат чуў, што на Беларусі жыва памяць на то, якім чынам паў камунізм, што адбыў на нашых землях. Уважаю за частку адказнасці кожнага грамадзяніна Чэскае Рэспублікі, кожнага еўрапейца й уласна ўсіх, хто вызначае ды бароніць такія каштоўнасці як то: дэмакратыя, захаванне правоў чалавека ды свабоды асобы, каб цікавіліся становішчам, у якім знаходзіцца Беларусь ды яе грамадзяне, каб паводле сваіх мажлівасцяў словам і справай дапамагалі развіццю дэмакратыі на Беларусі.

Жадаю вашаму сходу спакойнай хады й шмат поспехаў.

Незалежнасць - гэта ёсць існаванне нацыі

Паважаныя спадарыні й спадары, дэлегацы і госьці Усебеларускага З'езду! Для кожнага народа стварэнне незалежнай дзяржавы ёсць сьведчаньне й сэнс гістарычнага развіцця. Калі народ траціць дзяржаву й незалежнасць, то яго гісторыя спыняецца. Страта гісторыі ёсць смерць. Таму няма большай каштоўнасці для нацыі, чым дзяржава й дзяржаўная незалежнасць. Гэта ёсць пытанне свабоды й нявольніцтва, існавання й небыцця. Альбо мы гаспадары, альбо - нявольнікі. Альбо мы ёсць - альбо нас няма. Гонар і Бацькаўшчына - вось чым мусяць быць напоўненыя нашыя душы.

Дзеля вяртання свабоды й здабыцця дзяржавы й незалежнасці мы, беларусы, змагаліся два стагоддзі. 25 сакавіка 1918 году аб'яўлена Незалежнасць БНР. Але Беларусь была адразу акупаваная й падзеленая з двух бакоў, бо не паспела стварыць свае ўзброеныя сілы.

Падсумоўкай беларускай барацьбы ў XX стагоддзі стаў акт аб Незалежнасці Беларусі, прыняты 25 жніўня 1991 году. Яму папярэднічала прыняцце Дэкларацыі «Аб суверэнітэце Беларусі» 27 ліпеня 1990 году. Гэтыя тры падзеі ёсць вызначальныя этапы нашай 200-гадовай барацьбы. І нічога няма для нас важнейшага ў нацыянальнай гісторыі XX стагоддзя.

Цяпер перад беларускай нацыяй ішоў, як і ў 1918 годзе, паўстаўшая задача абараніць незалежнасць ад агрэсіі расейскага імперыялізму. Але калі 82 гады таму Незалежная Беларусь сутыкнулася з вайскай агрэсіяй і акупацыяй зьнешняй, то цяпер мы маем справу з унутранай акупацыяй, якую праводзяць расейскія спецслужбы праз рэжым Лукашэнкі.

Канцова мэта гэтай палітыкі - поўная ліквідацыя дзяржаўнасці Беларусі й зьнішчэнне беларускай нацыі.

Беларускія калябаранты з акупацыйным рэжымам не разумеюць,

што з узмацненнем акупацыі-інтэграцыі ўсе яны паступова будуць адхілены ад улады па этнічнай прыкмеце і потым ліквідаваны. І апошнім у гэтым шэрагу стане сам Лукашэнка.

Гэты працэс ужо ідзе. Правіла такое, што здраднік нацыі заўсёды ёсць закладнікам ворагаў Бацькаўшчыны. Рана ці позна надыходзіць час, калі здраднік робіцца непатрэбным. Дапамагаючы ворагу, здраднік капае сабе магілу. Тут ад-

Гарадзенцы на з'ездзе

Выступ Сямёна Домаша

Шаноўныя дэлегацы і госьці! Наш 3'езд - гэта яшчэ адзін доказ таго, што за 10 год пасля абвешчання Вярхоўным Саветам 12 склікання аднаўлення Незалежнасці Беларусі, яна так і не стала паўнаважнай суверэннай дзяржавай. Улады ўвесь гэты час не толькі заяўляюць ад імя беларускага народа, але і робяць усё, каб мы хутчэй жылі ў адзінай сям'і з Расеяй.

Гэта з'яўляецца нічым іншым, як дэманстрацыя іхняй няздольнасці пабудаваць моцную, з эфектыўнай эканомікай, незалежную дзяржаву. На жаль, усё гэта адбываецца ў атмасферы адсутнасці актыўнай рэакцыі большасці нашага народу на гэтыя працэсы.

Цешыць тое, што, як вядома з апошніх сацыялагічных даследаванняў, усё менш становіцца людзей, якія згодныя з палітыкай уладаў, у тым ліку і ў пытаннях аб'яднання з Расеяй. І гэтую сітуацыю сапраўдных патрыётаў Беларусі, дэмакратычных сілы павінны ўмела выкарыстаць.

У сваім выступе хачу засяродзіць вашу ўвагу на тым, што, на мой погляд, трэба рабіць так, каб у рэшце рэшт Беларусь стала сапраўднай незалежнай дэмакратычнай дзяржавай.

Шляхоў і накірункаў існуе шмат. Галоўнае - у пэўны момант знайсці найбольш эфектыўныя з іх. Да прыкладу, спадзяюся, Вам будзе прыемна пачуць, што 27 ліпеня дэмакратычныя грамадскія і палітычныя арганізацыі, аб'яднаныя ў Каардынацыйны Камітэт «Гродзенская Ініцыятыва», правялі ў Гродне, у Палацы культуры ўрачысты сход, прысвечаны 10-годдзю аднаўлення Незалежнасці Беларусі.

На сходзе прысутнічалі 500 гараджан. Магчыма, яшчэ і сёння над горадам лунаюць 2 з 4-х бел-чырвона-белых сцягоў, якія з'явіліся на бачных месцах пасля гэтай падзеі.

Перад гэтым гарадзенцы атрымалі ўлеткі-віншаванні, узор якіх мы разаслалі таксама ўсім рэгіянальным аб'яднанням. У гэты ж дзень адбыліся і пікеты. Гэта стала магчымым, дзякуючы цеснаму ўзаемадзеянню і каардынацыі дзеянняў усіх палітычных і грамадскіх арганізацый.

Гэта фактычнае пацверджанне таго, што першай і галоўнай умовай дасягнення станоўчых вынікаў у нашай дзейнасці можа быць толькі сапраўднае аб'яднанне і каардынацыя дзеянняў усіх дэмакратычных сілаў па ўсёй тэрыторыі Беларусі.

Вынікам гэтага аб'яднання павінна стаць стварэнне групы і выпрацоўка праграмы агульных дзеянняў па вываду нашай дзяржавы з палітычнага і эканамічнага крызісу. Каб за намі пайшла большасць грамадства, мы павінны публічна прадеманстраваць нашыя мэты, задачы і шляхі іх дасягнення.

Другое: мы павінны шукаць і выкарыстоўваць новыя формы ўздзеяння на свядомасць насельніцтва. Ва ўмовах, калі немагчыма правесці інфармацыйную блакаду праз дзяржаўную манополію на сродкі масавай інфармацыі, адной з гэтых формаў можа быць дзейная дапамога незалежным сродкам масавай інфармацыі, у першую чаргу рэгіянальным, у іх развіцці і асабліва ў распаўсюджванні сярод насельніцтва.

Паралельна з гэтым трэба ствараць групы, агульнымі намаганнямі знайсці сродкі для іх дзейнасці, каб яны распаўсюдвалі, друкавалі і распаўсюджвалі ўлеткі на тэмы, якія хваляюць людзей, ці могуць выклікаць іх актыўную рэакцыю. Напрыклад, паказаць, што могуць страціць асабіста грамадзяне Беларусі, калі Беларусь страціць сваю незалежнасць.

Трэцяе: трэба як мага больш ва ўсе мерапрыемствы і дзеянні прыцягваць моладзь, даваць ёй і супрацоўнічаць на роўных.

Чацвёртае, і, я лічу, фундаментальнае: праца ў рэгіёнах. Многія з Вас ведаюць пра тое, што рэгіянальныя аб'яднанні вырашчылі каардынаваць свае дзеянні ў Каардынацыйнай Радзе «Рэгіянальная Беларусь». Аднак мы не ва ўсіх сталічных палітыкаў знайшлі паразуменне.

Давайце працаваць разам, карыстаючыся нашым аб'яднаннем, мы - за тое, каб яно служыла адной справе, адной мэце!

Пятае: усімі магчымымі сродкамі мы павінны супрацьстаяць антыбеларусізацыі грамадства, якую праводзяць цяперашнія ўлады, ганьбуючы нацыянальныя сімвалы, прыніжаючы статус беларускай мовы. Нам і тут патрэбна выпрацаваць агульную праграму дзеянняў. Усе палітычныя і грамадскія арганізацыі павінны аказваць дзейную дапамогу Таварыству беларускай мовы. Трэба зрабіць яго сапраўдным цэнтрам каардынацыі дзеянняў нашай роднай мовы.

І апошняе. Аб сваім стаўленні да будучых прэзідэнцкіх выбараў я ўжо гаварыў не раз, у тым ліку і на нядаўнім Кангрэсе Дэмакратычных сілаў. Хачу яшчэ раз падкрэсліць, што, калі не абудзіцца аб'яднання і вылучэння адзінага, найбольш прахаднага кандыдата, мы не толькі прайграем. Будзе створана яшчэ большая верагоднасць страты незалежнасці Беларусі.

Гэта можа таксама адбыцца, калі будуць прызнаныя законнымі і легітымнымі аб'яўленыя на кастрычнік выбары ў Палату.

Дазвольце выказаць спадзяванне, што ў нас хопіць розуму і разважлівасці не дапусціць гэтага; што кожны з нас зробіць усё, каб веча гучалі словы ў нашай свабоднай краіне:

- Жыве Беларусь!

люстраваны Боскі закон - нельга здраджваць. Нельга здраджваць Бацькаўшчыне.

Тыя ганарлівыя людзі, што першы раз здрадзілі Беларусі, калі вялі да ўлады Лукашэнка, былі першымі ж, выкінутыя з гэтае ўлады. Друг раз - яны здрадзілі ўжо Лукашэнка. Трэці раз - яны зноў здраджваюць Беларусі, калі дамаўляюцца з расейцамі, каб коштам незалежнасці Айчыны вярнуцца да ўлады. Так заканчваецца дарога сьляных і замыкаецца кола здрады.

Трэба зламаць гэтае кола. Альтэрнатывай акупантам ёсць мы, Беларусы. Не дэмакраты і не «су-

за Незалежнасць Бацькаўшчыны ўсімі сродкамі, і калі на нас пале-зуюць з войскам, узяцца за зброю і збройя бараніць Беларусь.

Беларусь была ад пачатку і будзе надалей вольнай, незалежнай дзяржавай, краінай працавітых гаспадароў, дзе ўсталяецца справядлівы лад, і ніякая нечысць ня зможа пляваць нам у твар. Будзьма пэўныя і набліжайма гэты час!

Вітаю дэлегатаў Усебеларускага З'езду!

Жыве Беларусь! Жыве веча!

Зянон Пазыняк
(тэкст быў зачытаны на 3'ездзе актывістам КХП-БНФ Валерам Буўвалам)

3 жніўня 2000 г.

7

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

✓ Масквіч-2140 па запчастках, на хадзе. Тэл. 44-45-41 (пасля 18.00).
✓ Аўтамабіль «IFA-50L». Стан добры. Танна. Тэл. у Скідалі 72-00-22, 99-76-93.
✓ Прыватызаваны надзел у в.Зарыца (18 сотак). Тэл. 33-79-95.

Дачу ў в.Жылічы, побач - бярозавы гай, рэчка Нёман. Тэл. 44-39-53.

✓ Дом з надзедам (6 км ад г.Гродна). Танна. Тэл. 33-38-69 (з 18.00), 72-20-62 (з 9.00 да 17.00).

✓ Пральную машыну «Волна-2 МВ» (6/у), а таксама АОН «Веф-ТА-12». Тэл. 73-00-00 (аб. 95352).

✓ Тэлевізар «Электрон» (вялікі экран), 6/у; прядні капот ад «Ford Sierra». Танна. Тэл. 2-65-60.

✓ Пральную машыну «Урал», дзіцячыя ракеткі для вялікага тэнісу. Тэл. 75-30-93.

✓ Картрыджы для 16-бітнай прыстаўкі «Sega» (па кошту 3 тыс. рублёў): Gemfire («Каштоўны агонь», прыгодніцкая ваенна-стратэгічная гульня); Mutant League Football (Мутанцкая футбольная ліга), спартыўная, амерыканскі футбол жаклівых мутантаў); Rock-N-Roll Rasing (аўтамабільныя гонкі іншопланецяў); Ghost Busters («Паляўнічыя за прывідамі», прыгодніцкая гульня); 4-гульнёўку -Bare Knucie (Streets of Rage) «Вуліцы гнева», баявая сюжетная гульня, вулічны бойкі; Caesar's Palace (азартныя гульні ў казіно: рулетка, косці, латэ, 21 ачко, «аднарукі бандыт», відэа-покер, скачкі, латарэя); Sonic-1 (прыгодніцкая гульня); Alien-3 (прыгодніцкі касмічны баявік па матывах к/ф «Чужыя»). Да ўсіх гульняў прыкладаюцца іх апісанні, коды, паролі, сакрэты, парады, гульнівыя прыёмы. Альбо мяняю любы з гэтых картрыджаў на: The Addams Family, Chakan, Haunting (starring Polterguy), Technoclash, Mega-Lo-Mania, Gargoyles, Worms, Super Hydlide, Mutant League Hockey, Asterix and the Power of Gods, Castlevania Bloodlines, Batman Forever, The Faery Tale Adventure. Іншых не прапано-

ўваць. Тэл. 75-44-70.

✓ Чахол для гітары; шэры мужчынскі касцюм (48/182), чорны (52/176); рукзачок «Кенгуру»; рогі лася; драўляныя ложка, 6/у. Танна. Тэл. 33-79-95.

Халадзільнік «Снайге-15Е» (6/у), а таксама шыны і лабавое шкло ад «Масквіча-2140». Тэл. 44-39-70.

✓ Батарэі, фотапавелічальнік, фотаўспышка, два аднаспальныя ложка. Тэл. у Скідалі 96-5-51.

✓ Калонкі «Вега-АС-35-105-1». Тэл. 73-00-00 (аб.95352).

✓ Дробную бульбу. Тэл. 44-69-03.

✓ Хамякоў-альбіносаў. Кошт - 500 рублёў. Тэл. 31-15-83.

КУПЛЮ

✓ Старую швачную машыну «Singer». Тэл. у Пінску 33-05-35.

Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

✓ Настольную лампу, новую альбо 6/у, абавязкова - у працоўным стане, невысо-

ПАСЛУГІ

✓ Сканіраванне фотаздымаў (камп'ютарная апрацоўка), тэкстаў, распазнаванне, набор і раздрукоўка (на лазерным, струйным ды іншых прынтарах) на IBM PC (руск., англ.). Пасведчанне N17955. Тэл. 44-14-33 (з 12.00 да 14.00).

Рамонт каляровых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэле-тэксту. Ліц. N1243, выдадзена МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

✓ Рэпетытарства па фізіцы. Дапамагу ў расшэнні задачаў, кантрольных работаў. Тэл. 76-55-14 (запрасіць Юрыя).

✓ Усё па англійскай, лацінскай, беларускай мовах. Тэл. 33-21-83.

✓ Выраб ксеракопіяў у вялікай колькасці. Пасведчанне N17955. Тэл. 44-14-33 (з 12.00 да 14.00).

✓ Набор тэкстаў на камп'ютары, сканіраванне, раздрукоўка на матрычным прынтарах. Тэл. 76-55-16.

✓ Ангельская мова: перак-

це. Тэл. у Ваўкавыску 2-34-86.

✓ Камп'ютарны набор, сканіраванне, раздрукоўка на лазерным прынтарах. Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

ЗДЫМУ

✓ Адна-ці дзвюхпакаёвую кватэру з мэбляй і тэлефонам, кошт - да 50 у.а. Пажадана ў мікрааёне Вішнявец, па пр-це Я.Купалы, вул.Папавіча альбо ў цэнтры. Тэл. 72-10-86.

✓ Адна-ці дзвюхпакаёвую кватэру, коштам да 40 у.а. Тэл. (8-214) 36-1-05.

РОЗНАЕ

Да ведама бацькоў вучняў беларускамоўных класаў! Па ўсіх пытаннях, якія не вырашаюцца (падручнікі, дапаможнікі на беларускай мове ды іншае) просім звяртацца ў Таварыства беларускай мовы па адрасе: 220005, г.Менск, вул.Румянцава, 13.

✓ Адама кацянятаў у добрыя рукі. Тэл. 6-07-61.

✓ Шукаю працу на прадпрыемстве па нарэзцы пратэктару шынаў легкавых, грузавых машынаў усіх марак. Тэл. 44-39-15.

✓ Збіраем звесткі пра школьны самвыдат Гарадзеншчыны. Будзем удзячныя за любую інфармацыю пра бюлетэні, насыценгазеты, што выдаюцца ў навуцальных установах. Пісаць на адрас: 230009, Гарадня, а/с 30, ЛПЦЭЙПлюс ці yunela@mail.ru

✓ Шукаю працу на прадпрыемстве па абіццы мяккай мэблі. Тэл. 44-39-15.

Кнігу С.Астраўца «Цэнзарскія нажніцы» можна замовіць на выставе беларускай аўдыё-відэа-кнігапрадукцыі. Акрамя гэтага, на выставе з'явіліся новыя нумары часопіса «Arche»: «Arche-Скарына», «Габрыіскі нумар». Чакаем вас кожны панядзелак і сераду з 17 да 20 гадзін па адрасе: г.Гродна, вул. К.Маркса, 11, 2-і паверх.

✓ Шукаю аднадумцаў для ўтварэння Клуба аматараў англійскай мовы. Тэл. 44-45-41.

✓ Здаю пакой з мэбляй. Тэл. 6-66-96.

✓ Шукаю працу на прадпрыемстве па падшыўцы і падклеиванию падшываў у абутак. Тэл. 31-77-41 (у любы зручны для вас час).

✓ Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОЊІ нагадваюць чытачам, якія дасылаюць аб'явы ў рубрыку «Знаёмствы»,

пра неабходнасць указваць напрыканцы купона нумар паштовага аддзялення сувязі і сваёй абаненцкай скрыні, альбо пакідаць наступную інфармацыю: індэкс паштовага аддзялення, «да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта ці іншага дакумента...»; ці прыходзіць у рэдакцыю з купонам аб'явы і сваім пашпартам. Гэта дасць усе падставы меркаваць, што абвесткі накіонт знаёмстваў належаць менавіта вам, паштоўныя чытачы, а не тым, хто жадае з вас пажартаваць.

ЗНАЁМСТВЫ

✓ Пазнаёмлюся з прыстойным, нежанатым мужчынам, які не злоўжывае тытунем і алкаголем. Пра сябе: 35/160/54, сур'ёзная, але з пачуццём гумару. Пісаць: 230009, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта КН N043242.

✓ Надзвычай энергічны, далікатны, імпазантны мужчына бальзакаўскага ўзросту, рост якога 176 см, жадае пазнаёміцца з прыемнай ва ўсіх адносінах жанчынай да 40 гадоў. Хатні адрас: 230026, г.Гродна-26, вуліца Томіна, 16-7066 (Віктар Дзмітрыевіч); пажадана захапіць з сабою пашпарт.

✓ Хлопец (25/178/70) пазнаёміцца з прывабнай дзяўчынай (раён вул.Гая, Фамічова, Пестрака, Кляцкова, пр-ту Я.Купалы). Пісаць: 230004, г.Гродна, аддзяленне сувязі N 4, да запатрабавання, прад'яўніку ваеннага білету НБ N3720729.

✓ Мужчына, 31 год, жыллём і матэрыяльна забяспечаны, пазнаёміцца з прывабнай, стройнай дзяўчынай да 27 гадоў. Пажадана фота. Пісаць: 230025, г.Гродна, Галоўпаштамт, прад'яўніку пашпарта ВДР N561062.

✓ Сімпацтычны малады чалавек 25 гадоў (вышэйшая адукацыя) пазнаёміцца з сур'ёзнай дзяўчынай ці жанчынай да 45 гадоў. Пісаць: 230005, г.Гродна-5, а/с 99.

ВІНШАВАННІ

✓ Віншую дарагога і любімага сябра Андрэя Севярына з Днём нараджэння. Жадаю ад шчырага сэрца моцнага здароўя, поспехаў у каханні і ўсяго найлепшага.

З павагай, Кацярына.

СПАЧУВАННІ

✓ Глыбока спачуваем з нагоды заўчаснай смерці Сяргея Іванавіча Басюка, нашага вернага сябра і надзейнага папчэніка. Ён марыў аб вольнай, квітнеючай і шчаслівай Беларусі і рабіў для гэтага ўсё магчымае. Выказваем глыбокі жал і шчырае спачуванне бацькам Сяргея ў іх няўцешным горы.

Гарадзенская рэгіянальная арганізацыя БСДП «НГ»

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыка-археалагічны музей. Стары замак. Выстава «Гродна, адкрыты археолагамі». Авальная зала. Выстава - «Медны посуд XVIII - пачатку XX стагоддзяў». Сенатарская зала. Дзейнічае экспазіцыя «Зброя мінулых стагоддзяў». З 26 ліпеня дзейнічае выстава, арганізаваная Музеям Гісторыі Гарадніцы «Вобраз Маці Божай у іканавісц».

Галерэя «У Майстра» (вул. Кірава, 14). Сумесная выстава мастакоў.

Выставачная зала Саюза мастакоў. З 13 ліпеня дзейнічае выстава вышыва-нак Аляўціны Кавалевскай пад назвай «Паэзія ў нітках».

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Выстава батыку вучняў восьмага класа сярэдняй школы N31.

Дызайн-галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Выстава антыкварыяту, керамікі, шкла, скуры і твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Дзейнічае выстава, прысвечаная Францішку Багушэвічу. Выхадныя дні: нядзеля, панядзелак.

Моладзевыя дыскатэкі

Кінатэатр імя Пушкіна - з 22.00 да 24.00 (у пятніцу), з 22.00 да 01.00 (у суботу), з 22.00 да 24.00 (у нядзелю).

Кінатэатр «Усход» - з 22.00 да 24.00 (у пятніцу), з 22.00 да 01.00 (у суботу), з 22.00 да 24.00 (у нядзелю). Штодня працуе пракат відэакасет, б'ярд, камп'ютарныя гульні.

Кінатэатр «Кастрычнік» - з 22.00 да 01.00 (акрамя панядзелка і аўторка). Працуе кафэ-бар (серада - нядзеля).

Палац «Юнацтва» - з 20.00 да 01.00.

Палац тэкстыльшчыкаў - з 20.00 да 24.00 (у пятніцу), з 20.00 да 01.00 (у суботу), з 20.00 да 01.00 (у нядзелю).

Калізей-2000. Начны клуб адчынены з 23.00 да 05.00, акрамя панядзелка - танцавальныя і стрыпціз-шоу. Рэстаран працуе з 12.00 да 05.00.

Гатэль «Нёман». Начны клуб-казіно «777». Дзейнічае бар, танцавальнае шоу, казіно. Клуб адчынены з 20.00 да 06.00.

Рэдакцыя газеты ПАГОЊА абвешчае конкурс на замяшчэнне пасады кіраўніка аддзела рэкламы і маркетынгу.

Абавязковыя ўмовы:

амбітнасць, камунікабельнасць, досвед працы.

Даведзі па тэлефонах 72-29-96, 72-37-14.

кую, з выключальнікам, зручную ў карыстанні. Тэл. 6-69-65 (пасля 17.00).

✓ Факсімільнае выданне Статуту ВКЛ 1588 году, граматыку Б.Тарашкевіча, кнігу «Летапісы і хронікі» зь серыі «Беларускі кнігазбор». Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

Металічны абруч для заняткаў гімнастыкай, не абавязкова новы. Танна. Тэл. 75-44-70 (запрасіць Святлану).

✓ Фоташтатыў. Тэл. 33-59-87.

МЯНЯЮ

✓ Дзвюхпакаёвую кватэру на трэцім паверсе ў г.Барысаў на дзвюхпакаёвую кватэру ў г.Гродна. Тэл. у Барысаве 3-06-88 (паклікаць Сяргея).

✓ Дзвюхпакаёвую кватэру новай планіроўкі ў Бабруйску на кватэру ў Гродна. Тэл. 2-33-74.

лады і кантрольныя. Хутка і якасна. Тэл. 31-15-83.

✓ Набор тэкстаў, табліцаў на камп'ютары. Раздрукоўка на струйным альбо матрычным прынтарах. Танна. Не абавязкова на Вашай паперы. Тэл. 93-53-56.

✓ Абследаванне і лячэнне хранічных захворванняў па метадыцы Р.Фоля. Ліц. МЗ РБ N224 да 30.XII.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

Доктар С.Каляда

Інтэнсіўная псіхатэрапія алкагалізму, залішняй вагі. Найноўшыя метадыкі. Тэл. 74-35-46 (да 18.00). Ліц. N796 па 23 сакавіка 2004 г., МЗ РБ.

✓ Відэаздымка. Якасна выканаем работы па стварэнню відэафільма пра Ваш лёс, юбілей, прэзентацыі. Ліц. N613, выдадзена МК да 2004 года. Выязджаем на месца здымкі на сваім транспар-

Газета ПАГОЊА
Запрашае на працу пенсіянераў, студэнтаў, школьнікаў і часова непрацуючых - для распаўсюджвання нашай газеты!
Тэл. 72-37-14, 72-29-96

ПРАЧЫТАЙ І ПРЫХОДЗЬ!

Запрашаем прыхільнікаў еўрапейскай кансерватыўна-хрысціянскай сацыяльна-палітычнай плыні, а таксама тых, хто падзяляе ідэі Кансерватыўна-Хрысціянскай партыі БНФ (старшыня Зянон Пазыняк) прыняць удзел у сходзе, які адбудзецца 9 жніўня ў 18.30 па адрасе: г. Гродна, вул. К.Маркса, 11 (офіс БНФ «Адраджэньне»).

ТАА «Лунгвен»

Вы хочаце піць чыстую ваду? - Купляйце фільтры.

А можа, Вы хочаце піць чыстую ваду і адначасова вылечыцца ад дысбактэрыёзу, язваў, гіпертаніі ды многіх іншых хваробаў, правесці прафілактыку супраць рака? - Пытайце ў аптэках «Рэліктавы крэмень-1».

Тэлефоны для аптовых пакупнікоў (0152) 75-09-30, (01564) 333-59.

ПАГОЊА купон прыватнай бясплатнай аб'явы

28 Імя і прозвішча _____

Адрас (тэлефон) _____

Рубрыка _____

Тэкст _____

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўда па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

3 жніўня 2000 г.

ПЯРЭСТЫ КУТ

Толькі ў «Клетцы» ты адчуеш сябе свабодным

У пятніцу новы клуб пад назвай «Клетка» адчыніць дзверы шырокай публіцы. Яго стваральнікі сцвярджаюць, што гэта будзе сапраўдны музычны клуб.

Аднак прэзентацыя адбылася яшчэ ў суботу. А на мінулым тыдні працу «Клеткі» апрабавалі афіцыйны бамонд гораду, адсветкаваўшы тут дзень нараджэння мэра.

У мінулую суботу ў музычным клубе сабралася ў асноўным неформальная моладзь і рэшта гарадзенскага музычнага андэграўнду, што не з'ехала за мяжу на заробкі. Музычную праграму склалі гарадзенскі гурт «Green Dance» і спявачка Тац-

цяна Глазунова.

На будучае ўваходны білет у будні дні будзе каштаваць 300-400 рублёў, у выхадныя - 2 тысячы. Разам з дыскатакі клуб прапаноўвае гарачыя і халодныя закускі і напоі.

Акрамя абяцання якаснай музыкі і стылізаванага пад былую «клетку» (танцпляцоўку ў гарадскім парку) інтэр'ера ў клубе ёсць яшчэ адно адрозненне ад канкурэнтаў.

Уладальнік «Клеткі»

прадпрымальнік Юры Ліс і група супрацоўнікаў вырашылі зрабіць картачны ўваход. Па ідэі, на кожнага наведвальніка будзе заведзена своеасаблівае пасведчанне асобы - картка з фотаздымкам. Пры ўчыненні ў клубе п'янага дэбашу картка адбіраецца і яе ўладальнік пазбаўляецца права адпачываць у «Клетцы».

У праграме-максимум «Клеткі» - канцэртныя праграмы з удзелам беларускіх і замежных гуртоў, вясёлыя вечарыны і крутыя тусовкі.

Алена Сіневіч

Маці Божая Вострабрамская ў Гродне

У Сенатарскай зале Новага Замку (будынак гісторыка-археалагічнага музея) адкрылася новая выстава «Вобраз Маці Божай у іканапісу», прысвечаная 2000-годдзю хрысціянства.

Арганізатарам выставы стаў Дзяржаўны музей гісторыі рэлігіі, які на сённяшні дзень не мае сваёй выставачнай залы. У Новым Замку гарадзенцы маюць магчымасць пабачыць цудоўныя абразы ў асноўным беларускай іканапіснай школы.

У цэнтры кампазіцыі - старажытная выява Маці Божай Вострабрамскай, Бялыніцкай, Жыровіцкай. Са з'яўленнем кожнай з іх у народзе жыве паданне. Маці Божая Вострабрамская цяпер знаходзіцца ў Вільні, у капліцы пад гарадской брамай, што з'яўляецца часткай гарадскіх муроў. Адна легенда гаворыць, што абраз з'явіўся на гарадской браме ў 1431 годзе, іншыя - што яго прывёз у Вільню князь Аль-

герд. Аднак і сёння гэты абраз вельмі шануюць віленчукі. Ён, бясспрэчна, адзін з самых папулярных, бо да гэтай пары змяшчаецца амаль у кожнай вясковай хаце.

Прыгожая легенда звязана са з'яўленнем у 1470 годзе ў галінках дзікай груш ля Жыровіцкага абразы Маці Божай Жыровіцкай. З імёнамі Сапегаў і Агініцкіх звязана каранаванне абразы Маці Божай Бялыніцкай. Вандроўка па выставачнай зале рэальна ўзбагаціць гледача не толькі духоўна (усе абразы - сапраўдныя, створаныя багызмамі на драўляных дошках і палатне). Да экспазіцыі прыкладзеныя каментары і тлумачэнні імя кожнага абразы. Першыя іконы

Маці Божай былі напісаныя апосталам Лукой яшчэ пры яе жыцці. На экспазіцыі паказана іканаграфія ў балканскім, візантыйскім, рымскім, стараславянскім стылях, датаваныя XVII - пачаткам XX стагоддзя. Вельмі цікавай акалічнасцю стала тое, што на выставе ёсць абразы маці Божай Маці - Святой Ганны - асобы амаль не прэзентаваныя ў іканапісе.

Выстава будзе доўжыцца да канца жніўня - і ўвесь гэты час гарадзенцы могуць напавуць душу замілаваннем Боскай прыгажосцю, а галаву ведамі пра гісторыю жыцця і дзеяў Багародзіцы.

Аднавіў абразы мастак-рэстаўратар Музея гісторыі рэлігіі Уладзімір Кіслы. Склалі выставу навуковая супрацоўніца музея Людміла Русецкая і мастак Алесь Ступень.

Ганна Макоўская

Абітурыент, выкінь пэйджэр!

У панядзелак прайшоў апошні экзамен для паступаючых у ВНУ.

Ва ўніверсітэце, напрыклад, падчас экзаменаў у фазе вісела аб'ява прыёмнай камісіі паступаючага зместу: «Во время сдачи экзаменов в ГрГУ имени Янки Купалы имеют себе средства электронной связи категорически запрещается». Як паведамілі нам у пры-

ёмнай камісіі, такое рашэнне было прынята пасля нарады ў прэзідэнта прадстаўнікоў камісіі з рэспубліканскіх ВНУ. Відаць, студэнты дадумаліся выкарыстоўваць у якасці шпарталак пэйджэры і сотовыя тэлефоны.

Сёння, у чацвер, у ВНУ адбываюцца выніковыя паседжанні камісіяў і затым - залічэнне паступіўшых.

Алена Сіневіч

8

1. Струнны шчыпковы музычны інструмент. 2. Ажурны ўзор, выразаны з каларовай ці белай паперы. 3. Прасторавая танкасенная крывалінейная канструкцыя для перакрыцця будынкаў і збудаванняў з вялікімі праёмамі. 4. Ювелірны выраб. 5. Вёска ў Дубровенскім раёне, дзе створаны мемарыяльны комплекс на ўшанаванне памяці воінаў, якія загінулі ў баях за вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у 1943-1944 гадах. 6. Вандарны выраб. 7. Народны паэт Беларусі. 8. Даўняе верхняе мужчынскае і жаночае адзенне з сукна. 9. Польскі жывапісец, які напрыканцы 18 стагоддзя выканаў акарэль «Від Магілёва». 10. Горад у Магілёўскай вобласці, дзе пабудаваны корпус сельскагаспадарчай акадэміі - помнік архітэктуры XIX стагоддзя.

Адказы на галаваломку, змешчаную ў N27:

1. Рыштот. 2. Брытанцыя. 3. Лопасць. 4. Сашнік. 5. Марыва. 6. Кантральта. 7. Абат.

ХТО РАНА ЎСТАЕ...

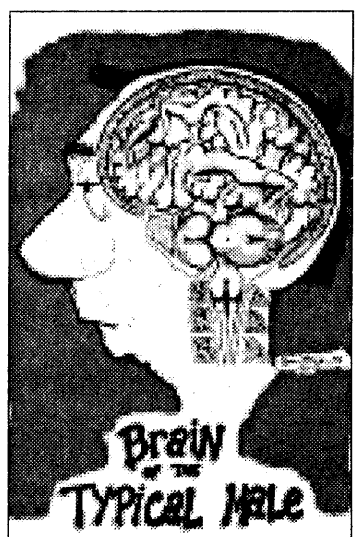
Сексуальны хранограф

Тыя, хто аддае перавагу заняццю каханнем зранку, ніколі не пазаздросцяць тым, хто чакае вечара, пакуль скончацца ўсе тэлевізійныя праграмы, пазасынаюць дзеці. Бо ранняе жаночае і мужчынскае цела прагне кахання, а познім вечарам і ноччу сексуальныя жаданні і мажлівасці знаходзяцца амаль на нулі. Сексуальны тэрапеўт Каплан склаў «гадзінны графік» кахання паводле прыняцця: чым болей гармонаў, тым болей сексуальных жаданняў і здольнасцяў.

6 гадзін раніцы. Сексуальнае жаданне ў мужчыны самае вялікае, патэнцыя таксама. Аднак, калі вы аматар паспаць, выбачайце... Тэсцісы ўтвараюць найбольшую колькасць мужчынскіх гармонаў. Жанчына ж яшчэ сонная. Яе палавыя залозы яшчэ толькі-толькі працуюць. Таму мужчынам варта крыху патрываць.

9 гадзін раніцы. Пала-

выя залозы жанчыны працуюць на ўсю катушку. Яна адчувае неадольнае жаданне займацца каханнем. На

шчасце, і ў мужчыны гарачыя пачуцці яшчэ не зніклі (калі, канешне, ён не спаў у шапку). Ідэальны час для любоўных гульняў.

13-15 гадзін дня. Самы нізкі пункт у сексуальнай дэзэзольнасці жанчыны і

мужчыны. Крывяны ціск зніжаны, палавыя залозы адпачываюць. Зусім непрыдатны час для заняцця каханнем.

18-20 гадзін вечара. Жанчына і мужчына зноў адчуваюць той жа ўздых, што і ў 9 гадзін раніцы. Час акурат для блізкасці. Падвышаюцца крывяны ціск, пульс, тэмпература цела. Палавыя залозы становяцца актыўнымі апошні раз на дзень.

21-22 гадзіны. Час для прагляду тэлевізійных перадачаў, але не для любоўных гульняў. Жаданні, а галоўнае - магчымасці партнёраў змяншаюцца. Крывяны ціск паніжаны, гармонныя залозы «стаміліся» і рыхтуюцца да сну.

24 гадзіны. Цела мужчыны і жанчыны жадае адпачыць. Дыханне роўнае, сэрца б'ецца павольна. Супакойцеся. Вас агортвае сон... Засынайце... Заўтра вас чакае такі цудоўны ранак!

Гараскоп

♈ Баран (21.03-20.04). Падзеі гэтага тыдня, нарэшце, Вас вельмі ўзрадуюць. Але будзьце асабліва ўважлівым (-ай) пры кантактах з афіцыйнымі асобамі.

♉ Бык (21.04-20.05). Надыйшоў час на тое, каб завяршаць распачатыя даўно справы. У фінансавых праектах кіруюцца сваёй інтуіцыяй.

♊ Блізняты (21.05-21.06). Не ўскладняйце сямейных праблемаў. Прыемныя сюрпрызы чакаюць Вас напрыканцы тыдня.

♋ Рак (22.06-22.07). Тыдзень спрыяльны ва ўсіх адносінах. Паспрабуйце адключыцца ад надакучлівых праблемаў і правесці ўікенд найлепшым чынам.

АНЕКДОТЫ

Мужык з яблыкамі гандлюе і крычыць:

- Яблыкi, яблыкi, смачныя яблыкi, чарнобыльскія яблыкi.

Другой падыходзіць і кажа:

- Ты што крычыш? Ніхто ж купляць не будзе.

- Чаму? Купляюць! Хто жонку пачастуе, хто пешчу.

♌ Леў (23.07-23.08). Відаць, Вам спатрэбіцца правесці своеасаблівую ўнутраную рэвізію - пераацэнку каштоўнасцяў - у сувязі са зменамі ў адносінах са сваякамі.

♍ Панна (24.08-23.09). Скарытайце шанец дамагчыся вялікіх поспехаў у фінансавай сферы. У асабістым жыцці - ніякіх нечаканасцяў, нават сумнавата.

♎ Шалі (24.09-23.10). Не давярайцеся цалкам людзям малазнаёмым. Не варта вагацца і слухаць дарадчыкаў у інтымных справах.

♏ Скарпіён (24.10-22.11). На гэтым тыдні ўдача на Вашым баку - будзе шанцаваць нават у дробязях. Не зваяжайце на неадэкватную рэакцыю з боку знаёмых.

♐ Стралец (23.11-21.12). У Вас з'явіцца шмат мажлівасцяў для прафесійнага росту, таму працяляйце болей ініцыятывы.

♑ Казярог (22.12-20.01). Не спрабуйце ўзяць на свае плечы занадта многа. Вашы сямейныя праблемы хутчэй за ўсё ўяўныя, чым рэальныя.

♒ Вадаль (21.01-19.02). Больш разборлівасці ў адносінах з сябрамі. Разлічвайце толькі на ўласныя сілы.

♓ Рыбы (20.02-20.03). Ме-ней увагі звяртайце на плёткі. У асабістым жыцці - больш настойлівасці, гэта дапаможа Вам дамагчыся нечакана прыемных вынікаў.

Маленькія дзяўчынка і хлопчык на пляжы. Яны зусім маленькія, і таму голенкія. Дзяўчынка доўга разглядае хлопчыка і нарэшце кажа:

- Ніколі не думала, што такая вялікая розніца паміж рускімі і ўкраінцамі.

ПАГОНЯ

Заснавальнік:
культура-асветніцкі фонд
"Бацькаўшчына"

Адрас рэдакцыі:

230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11.
Тэл. 72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96.
E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскім абласной унітарным паліграфічным прадпрыемстве «Гродзенская друкарня». Адрас: 230023, г. Гродна, вул. Паліграфістаў, 4. Замова 2449. Наклад 7 110. Нумар падпісаны да друку ў 16.00 02.08.2000 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Якасьць друку адпавядае падальшым рэдакцыйным дыяпазітам. Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны
рэдактар
Мікола
Маркевіч

Камп'ютарны набор:
Аксана Бурдзюк,
камп'ютарная вёрстка:
Дамітрый Какарэка